

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS ĮSTATYMO
NR. VIII-375 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Atnaujintoje Nacionalinio saugumo strategijoje numatyta didinti Lietuvos šaulių sąjungos (toliau – LŠS) integraciją į valstybės nacionalinio saugumo ir gynybos sistemą, stiprinant jos narių pasirengimą dalyvauti ginkluotoje valstybės gynyboje ir remiant jos pastangas organizuoti ir koordinuoti ginkluotą bei neginkluotą pilietinį pasipriešinimą, remti jos vykdomą pilietinį ir patriotinį ugdymą.

LŠS, kaip sukarinta visuomeninė organizacija, gali apimti platesnį veiklos barą, kadangi yra nelimituojama ribinio skaičiaus (kaip Lietuvos kariuomenė), galėtų tapti visuomenės atsparumo plataus spektro grėsmėms ramsčiu ir neginkluoto pilietinio pasipriešinimo stuburu. Sudarius lanksčias tęstinio karinio rengimo sąlygas, taip pat sąlygas prisijungti įvairių sričių ekspertams, LŠS galėtų tapti masine organizacija, veiksmingai papildančia kariuomenės rezervą ir prisidedančia prie neginkluoto pasipriešinimo.

Be to, pandemija ir nelegalios migracijos krizė parodė, kad LŠS yra pasitelkiama, kai reikia atlikti visuomenei ir valstybei svarbias funkcijas. Pastaruoju metu LŠS tiek pat bendradarbiauja su krašto apsaugos sistemos (toliau – KAS) institucijomis, kiek ir su vidaus reikalų sistema, taip pat savivaldybėmis, sveikatos apsaugos, socialinės apsaugos ir darbo institucijomis. Šauliai budėjo kontrolės punktuose, kai buvo ribojamas eismas tarp savivaldybių, siekiant suvaldyti pandemijos plitimą, dirbo vakcinavimo centruose, padeda pasirūpinti senoliais, pristato maistą, padeda Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT) ir prisideda prie valstybės sienos apsaugos stiprinimo.

Taigi, nors LŠS yra orientuota į pasirengimą ginkluotai valstybės gynybai, ginkluotą ir neginkluotą pilietinį pasipriešinimą, jo organizavimą, koordinavimą ir vykdymą, tačiau ji, vykdydama savo funkcijas, gali teikti pagalbą policijai, VSAT bei civilinės saugos sistemos pajėgoms, švietimo įstaigoms, savivaldybės administracijos direktoriui ar karo komendantui karo padėties metu. LŠS gali vykdyti ir platesnes funkcijas, užtikrinant valstybei gyvybiškai svarbių funkcijų vykdymą konfliktų, krizių ir ekstremalių situacijų metu – padėti gyventojams patenkinti būtinuosius poreikius, telkti pasaulio bendruomenės paramą Lietuvai ir pan.

Atsižvelgiant į nurodytą poreikį toliau plėtoti LŠS veiklą ir stiprinti šios organizacijos pajėgumus, yra parengtas Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projekto tikslai:

1. nustatyti atskirus LŠS struktūros padalinius – LŠS specializuotus vienetus;
2. papildyti LŠS Centro valdybos funkcijas;
3. nustatyti materialinių pašalpų mokėjimą LŠS vadui, jo pavaduotojams, rinktinių vadams, kitas nuolatinės šaulio tarnybos pareigas, kurių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė, einantiems šauliams ir kitiems šauliams;
4. nustatyti, kad LŠS vado pavaduotojų, rinktinių vadų, jų pavaduotojų, LŠS mokymų centro viršininko, kurie nėra profesinės karo tarnybos kariai, darbo apmokėjimas nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlyginimo už darbą įstatymo nuostatomis;
5. supaprastinti valstybės turto perdavimo LŠS tvarką;
6. atlikti kitus redakcinius patikslinimus.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projekto rengimą inicijavo LŠS ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija. Įstatymo projekto rengimą koordinavo krašto apsaugos ministro patarėjas Simonas Klimanskis, tel. +370 5 273 5505, el. p. simonas.klimanskis@kam.lt, parengė Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento (direktorė Judita Nagienė, tel. +370 5 273 5545, el. p. Judita.Nagiene@kam.lt) vyriausioji patarėja Svetlana Lapėnienė, tel. +370 5 278 7045, el. p. Svetlana.Lapeniene@kam.lt, Teisėkūros skyriaus (vedėjas Tomas Vainius, tel. +370 5 273 5563, el. p. Tomas.Vainius@kam.lt) patarėja Aura Baubienė, tel. +370 5 273 5593, el. p. Aura.Baubiene@kam.lt, ir LŠS Karaliaus Mindaugo šaulių rinktinės vadas mjr. Mindaugas Milius, tel. +370 5 231 3792, el. p. mindaugas.milius@mil.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Pagal esamą teisinį reguliavimą šauliai, kurie buriasi į padalinius specializuotoms logistikos, kibernetinio saugumo, komunikacijos, medicinos, ryšių organizavimo, žmonių paieškos, gelbėjimo, evakuacijos ir pan. užduotims atlikti, nėra išskiriami ir jų pasitelkimo būdai nėra sureguliuoti.

Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo (toliau – LŠS įstatymas) 2 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad LŠS rėmėju gali būti tik Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantis kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis. Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos valstybės narės piliečiams, kurie nuolat gyvena Lietuvos Respublikoje, galimybė tapti LŠS rėmėjais nėra numatyta, nors tokiam apribojimui priešasčių nėra.

LŠS įstatymo 2 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad neginkluoto pasipriešinimo šaulys – pilnametis šaulys, kuris netarnauja Lietuvos šaulių sąjungos koviniuose būriuose, komendantiniuose Lietuvos šaulių sąjungos ginkluoto pasipriešinimo vienetuose ir nėra tikrosios karo tarnybos karys, bet organizuoja ir vykdo neginkluotą pilietinį pasipriešinimą. Tačiau nėra numatyta, kad tokie šauliai galėtų teikti neginkluotą paramą ginkluotosioms pajėgoms, valstybės ir savivaldybių institucijoms.

LŠS įstatyme nėra nustatyta, kaip organizuojama komendantinių LŠS ginkluoto pasipriešinimo ir LŠS specializuotų vienetų tarnyba.

LŠS įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad karo padėties ar ginkluotos gynybos nuo agresijos (karo) ir mokymų bei pratybų su Lietuvos kariuomenės vienetais metu LŠS koviniams būriams taikomi tarnybą kariuomenėje reglamentuojantys statutai, tačiau šių statutų taikymas nenumatytas komendantinių LŠS ginkluoto pasipriešinimo ir LŠS specializuotų vienetų šauliams, kai jie Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis priskiriami ginkluotosioms pajėgoms.

LŠS įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad LŠS vadas tik LŠS Centro valdybos pritarimu gali įgalioti LŠS vado pavaduotojus ir rinktinių vadus pagal jų pareigas atstovauti LŠS, kaip viešajam juridiniam asmeniui, ir sudaryti sandorius LŠS vardu tokios apimties, kokios reikia LŠS centrinių institucijų ir rinktinių veiklai vykdyti.

LŠS įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, skirtų

LŠS veiklai finansuoti, mokama pareiginė alga, piniginės premijos LŠS vadui, jo pavaduotojams, rinktinių vadams, rinktinių vadų pavaduotojams ir mokymų centro viršininkui, taip pat pareiginė alga, priemokos ir premijos kitas nuolatinės šaulio tarnybos pareigas, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė, einantiems šauliams. Tačiau LŠS įstatyme nėra numatytas materialinės pašalpos LŠS vadui, jo pavaduotojams, rinktinių vadams, rinktinių vadų pavaduotojams ir mokymų centro viršininkui, taip pat kitas nuolatinės šaulio tarnybos pareigas, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė, einantiems šauliams mokėjimas.

LŠS įstatymo 13 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad Krašto apsaugos ministerija gali perduoti Krašto apsaugos ministerijos patikėjimo teise valdomą trumpalaikį materialųjį turtą LŠS valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, reikalingą LŠS vykdomai pilietinio, patriotinio ir tautinio ugdymo veiklai įgyvendinant pilietinio, patriotinio ir tautinio ugdymo neformaliojo švietimo programas, taip pat pilietinio ugdymo veiklai krašto gynybos srityje. Vadovaujantis LŠS įstatymo 58 straipsnio 2 dalimi, sprendimą perduoti Krašto apsaugos ministerijos patikėjimo teise valdomą trumpalaikį materialųjį turtą LŠS valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise priima krašto apsaugos ministras.

LŠS įstatymo 14 straipsnyje yra nustatyta, kad LŠS veiklai vykdyti gali būti naudojamos kariuomenei priskirtos karinio mokymo teritorijos ir infrastruktūros objektai, tačiau nėra numatyta, kad gali būti naudojamos kariuomenės patikėjimo teise valdomos mokymo priemonės, karinė įranga ir technika, nenumatyta galimybė šaulius maitinti Lietuvos kariuomenės maitinimo padaliniuose, kai šauliai dalyvauja Lietuvos kariuomenės mokymuose, pratybose ar kituose karinio bendradarbiavimo renginiuose. Tai apsunkina LŠS bendradarbiavimą su kariuomene ir bendrų mokymų, pratybų ar kitų renginių metu siekiamų tikslų įgyvendinimą.

LŠS įstatymo 16 straipsnyje aptarta vidaus reikalų statutinių įstaigų pagalba LŠS, tačiau nenumatyta, kad šiose įstaigose gali būti neatlygintinai saugomas LŠS valdomas turtas.

LŠS įstatymo 19 straipsnyje nenumatyta galimybė LŠS teikti paramą krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams, nors tokia parama ne kartą buvo teikiama.

LŠS įstatymo 22 straipsnyje nėra numatyta, kad Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija padeda LŠS užmegzti ir palaikyti ryšius su LŠS giminingomis užsienio valstybių organizacijomis.

LŠS įstatymo 24 straipsnyje numatyta, kad šauliai, išskyrus jaunuosius šaulius, šaulius, tarnaujančius LŠS koviniuose būriuose, LŠS vado sudarytuose LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetuose, Karo padėties įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis priskirtuose ginkluotosioms pajėgoms, taip pat šaulius - tikrosios karo tarnybos karius, karo padėties metu padeda savivaldybės administracijos direktoriui ar karo komendantui Karo padėties įstatymo nustatytais atvejais atlikti nurodytame įstatyme savivaldybės administracijos direktoriui nustatytas funkcijas. Papildžius LŠS įstatymą LŠS specializuotais vienetais, atitinkamai tikslintina ir LŠS įstatymo 24 straipsnio nuostata.

LŠS įstatyme nėra numatyta galimybė šauliams, kurie yra paskirti į rinktinių štabus ar LŠS vadui tiesiogiai pavaldžius padalinius, būti išrinktiems į LŠS suvažiavimą.

LŠS įstatymo 34 straipsnio 5 dalies nuostata „turėti savo filialus su tiesiogiai pavaldžiais centro darbuotojais prie rinktinių“ nėra aiški, be to, LŠS įstatyme nėra numatyta, kieno sprendimu steigiami mokymų centro padaliniai ir su kuria centrine institucija turi būti suderinta.

LŠS įstatymo 35 straipsnio 3 dalyje nenumatyta, kad šauliu negali būti asmuo, kurio savybės, kita veikla ar ryšiai, ar kitos su asmeniu susijusios aplinkybės, ar faktai nesuderinami su nacionalinio saugumo interesais. Šauliai yra betarpiškai susiję su ginkluotosiomis pajėgomis / KAS, taip pat su pasirengimu ginkluotam ir neginkluotam pasipriešinimui (įskaitant dalyvavimą pratybose / mokymuose kartu su Lietuvos kariuomene ir kitomis valstybės / teisėsaugos institucijomis, pvz., VSAT, Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos ir pan.), teikia paramą valstybės institucijoms (pvz., VSAT, policijai) vykdant joms pavestas užduotis (pvz., valstybės sienos apsaugos funkcija, viešojo saugumo užtikrinimas ir pan.), vykdo dalies Lietuvos kariuomenės bei KAS objektų apsaugą, turi teisę įsigyti net ir A kategorijos ginklus, o paskelbus karo padėtį taptų integralia ginkluotųjų pajėgų dalimi. Vykdydami nurodytą veiklą šauliai susipažįsta su informacija, susijusia su valstybės / teisėsaugos institucijų veikla, personalu, veiklos metodais / procedūromis, naudojama įranga, ginkluote, infrastruktūra ir pan. Dėl nurodytų aplinkybių šauliai yra potencialūs priešiško žvalgybos ir saugumo tarnybų, ypač Rusijos Federacijos (toliau - RF), Baltarusijos Respublikos (toliau - BR), Kinijos Liaudies Respublikos (toliau - KLR), domėjimosi, verbavimo, taip pat kitos priešiškos žvalgybos veiklos objektai (taikiniai). Lietuvos Respublikos žvalgybos institucijos kasmetiniuose grėsmių nacionaliniam saugumui vertinimuose nuolat išpėja apie tai, kad atskiras su asmeniu susijusias aplinkybes, didinančias jo pažeidžiamumą (pvz., lankymasis grėsmę Lietuvai keliančiose valstybėse, asmeninės problemos, silpnybės, priklausomybės, ryšiai, nusikalstamų veiklų vykdymas ir kitus asmens pažeidžiamumą didinančius veiksnius), priešiškos žvalgybos ir saugumo tarnybos naudoja vykdydamos žvalgybos veiklą asmens ir valstybės atžvilgiu.

Vienas iš tokių svarbių Lietuvos Respublikos piliečių pažeidžiamumą didinančių veiksnių - jų turima RF, BR ar KLR pilietybė. Priešiškos žvalgybos ir saugumo tarnybos naudojami savo šalių piliečiais žvalgybos ar kitai priešiškai veiklai užsienio valstybių atžvilgiu vykdyti, ieško galimybių į žvalgybos veiklą įtraukti ir dvigubą pilietybę turinčius asmenis. Todėl LŠS priklausančių asmenų turima RF, BR ar KLR pilietybė reikšmingai didina verbavimo ar kitos priešiškos veiklos jų atžvilgiu tikimybę, riziką jų disponuojamos su KAS veikla susijusios ir kitos informacijos saugumui.

Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą nėra teisinio pagrindo vertinti šaulių ar asmenų, pretenduojančių jais tapti, veiklos, ryšių ir kitų su jais susijusių aplinkybių, turinčių ar galinčių turėti įtakos jų patikimumui, lojalumui Lietuvos valstybei,

pažeidžiamumui, nepriekaištingai reputacijai, o tai kelia riziką LŠS ir kitų Lietuvos Respublikos subjektų saugumui bei nacionalinio saugumo užtikrinimo interesams. Nesant galimybių įvertinti nurodytų aplinkybių, nėra užtikrinamas rizikos / grėsmių efektyvus valdymas laiku, todėl potenciali žala LŠS, KAS / ginkluotųjų pajėgų, valstybės / teisėsaugos institucijų personalo, informacijos, veiklos, turto / infrastruktūros saugumui, taip pat Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams yra didelė.

LŠS įstatymo 35 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad asmuo į LŠS priimamas LŠS vado ar jo įgalioto rinktinės vado įsakymu, tačiau neaptarta, kas priima sprendimą jį atleidžiant ar jam išstojant savo noru.

LŠS įstatymo 35 straipsnio 9 dalyje, 52 ir 53 straipsniuose įtvirtinti bendrieji šaulių asmens duomenų tvarkymo principai, tačiau nenumatytas skaitmenizuotas duomenų tvarkymas, taip pat nėra nustatytos keitimosi šiais duomenimis su KAS informacinėmis sistemomis sąlygos, nėra numatyta, kokia tvarka LŠS tvarko LŠS įstatymui įgyvendinti reikalingus šaulių asmens duomenis ir kokia tvarka juos teikia į KAS informacinę sistemą. Taip pat nėra numatyta, kas nustato LŠS informacinės sistemos, naudojamos šaulių asmens duomenims tvarkyti, steigimo, kūrimo, atnaujinimo, pertvarkymo, likvidavimo tvarką ir kibernetinio saugumo reikalavimus.

LŠS įstatymo 39 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad bazinį šaulio įgūdžių kursą organizuoja LŠS vadas, tačiau nėra numatyta galimybė įgalioti kitą asmenį.

LŠS įstatymo 40 straipsnyje nustatomi reikalavimai šaulio tarnybai LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetuose, tačiau nėra nustatyti reikalavimai šaulio tarnybai LŠS specializuotuose vienetuose.

LŠS įstatymo 42 straipsnyje nustatytos šaulių teisės ir pareigos, kai LŠS teikia pagalbą policijai, VSAT bei civilinės saugos pajėgoms, kurios neapima visų krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektų.

LŠS įstatymo 46 straipsnyje nėra numatyta, kad Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 21¹ straipsnyje nurodyto apribojimo pažeidimas būtų laikomas šiurkščiu šaulių drausminiu nusižengimu.

LŠS įstatymo 49 straipsnyje nėra numatyta, kada šauliams gali būti skiriama materialinė pašalpa ir kokio dydžio ši pašalpa gali būti.

LŠS įstatymo 50 straipsnio 2 dalyje numatytas reikalavimas mokymų centro viršininkui turėti įgijus magistro kvalifikacinį laipsnį arba kvalifikaciją, įgyjamą baigus vientisąsias studijas, nepagrįstai apriboja galimybes neįgijus magistro kvalifikacinio laipsnio arba neįgijus pagrindinio karinio parengtumo pretenduoti tapti mokymų centro viršininku.

LŠS įstatymo 50 straipsnio 6 ir 7 dalyse numatyta, kad LŠS vado pavaduotojų, rinktinių vadų, jų pavaduotojų, mokymų centro viršininko, kurie nėra profesinės karo tarnybos kariai, pareiginės algos dydis yra lygus atitinkamą laipsnį turinčiam profesinės karo tarnybos kariui priklausančiam tarnybiniam atlyginimui. LŠS vado pavaduotojui mokamos pareiginės algos dydis yra lygus pulkininko leitenanto (komandoro) laipsnį turinčiam profesinės karo tarnybos

kariui pirmaisiais ir vėlesniais tarnybos metais priklausančiam tarnybiniam atlyginimui atitinkamai pagal einant šias pareigas dirbtus metus. Rinktinės vadui, mokymų centro viršininkui mokamos pareiginės algos dydis yra lygus majoro (komandoro leitenanto) laipsnį turinčiam profesinės karo tarnybos kariui pirmaisiais ir vėlesniais tarnybos metais priklausančiam tarnybiniam atlyginimui atitinkamai pagal einant šias pareigas dirbtus metus, tačiau tokioms pareigybėms keliami reikalavimai, nustatytos atsakomybės ir įgaliojimai prilygsta pulkininko leitenanto (komandoro) laipsnį turinčiam profesinės karo tarnybos kariui. Toks reguliavimas neužtikrina vieningos ir nuoseklios sistemos, nes civilinį statusą turintiems asmenims taikomas kariams nustatytas tarnybinis atlyginimas ir negali būti taikomos kitos pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims taikomos garantijos (pvz., priemokos už pavadavimą, mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis ir pan.).

LŠS įstatymo 54 straipsnio 1 dalyje nėra numatytas draudimas jaunuosius šaulius skirti atlikti šaulio tarnybą į komendantinius LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetus ir LŠS specializuotus vienetus.

LŠS įstatymo 58 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Vyriausybės sprendimu valstybės institucijų patikėjimo teise valdomas trumpalaikis ir ilgalaikis materialusis turtas, reikalingas šio įstatymo 8 straipsnyje numatytiems LŠS uždaviniams įgyvendinti, gali būti perduotas LŠS valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise.

LŠS įstatymo 58 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad LŠS uždaviniams, numatytiems LŠS įstatymo 8 straipsnyje, įgyvendinti LŠS laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis panaudos pagrindais Vyriausybės ar jos įgaliotų turto valdytojų sprendimu Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti perduodamas valstybės turtas, savivaldybės tarybos ar jos įgaliotų institucijų sprendimu savivaldybės tarybos nustatyta tvarka – savivaldybės turtas. Numatytos procedūros, kuomet sprendimus gali priimti tik Vyriausybė, neužtikrina teisėkūros proporcingumo ir efektyvumo principų. Siekiant užtikrinti operatyvų LŠS priskirtų funkcijų vykdymą, siūloma supaprastinti valstybės ir savivaldybių turto perdavimo tvarką.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siekiant sudaryti lankstesnes galimybes piliečiams tapti komendantinio LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetu šauliais, taip pat atsižvelgiant į tai, kad LŠS nevertina asmenų tinkamumo tikrajai karo tarnybai, Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo 2 straipsnio 3 dalyje tikslinama komendantinių LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetų apibrėžtis, atsisakant kriterijaus „tinkami tikrajai karo tarnybai“. Piliečiai, siekiantys tapti komendantinio LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetu šauliais, privalo išlaikyti bazinį šaulio įgūdžių kursą, kurio metu naudojami ginklai, todėl privalo pristatyti fiziniam asmeniui, norinčiam gauti leidimą įsigyti ginklą, išduodamą formos Nr. 049/a Asmens privalomojo sveikatos tikrinimo kortelę, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 515, taip pat jiems taikomi Įstatymo projekto 20 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 35 straipsnio 3 dalies 2 (teismo tvarka pripažinti neveiksniais ar ribotai veiksniais bet kurioje srityje) ir 15 (turintys psichinės veiklos sutrikimų, dėl kurių galėtų kilti grėsmė šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytų LŠS tikslų įgyvendinimui) punktuose nustatyti reikalavimai, kai asmuo negali tapti šauliu. Be kita ko, minėtoje apibrėžtyje, atsižvelgiant į tai, kad

bus formuojami LŠS specializuoti vienetai, nurodoma, kad komendantiniuose LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetuose negalės būti šauliai, kurie tarnauja LŠS specializuotuose vienetuose.

Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 2 straipsnio 6 dalyje tikslinama Lietuvos šaulių sąjungos rėmėjo sąvoka atsisakant nepagrįsto apribojimo LŠS rėmėju būti ir Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos valstybės narės piliečiui. Šiuo pakeitimu siekiama suteikti galimybę rėmėjais tapti ne tik Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos, bet ir Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos valstybės narės piliečiams.

Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 2 straipsnio 7 dalimi siūloma įvesti sąvoką „Lietuvos šaulių sąjungos specializuoti vienetai“. Jais būtų laikomi logistikos, kibernetinio saugumo, komunikacijos, medicinos, ryšių organizavimo, žmonių paieškos, gelbėjimo, evakuacijos ir kitoms užduotims, susijusioms su LŠS priskirtų funkcijų vykdymu, atlikti suformuoti LŠS padaliniai, savanoriškumo pagrindu sudaromi iš pilnamečių šaulių, kurie neatlieka tikrosios karo tarnybos, netarnauja LŠS koviniuose būriuose ir komendantiniuose LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetuose. Įteisinus tokius vienetus, atsirastų galimybė tokius padalinius formuoti ir rengti, o prireikus pasitelkti juos ginkluotosioms pajėgoms ar kitoms valstybės ir savivaldybių institucijų užduotims, reikalingoms atliekant gyvybiškai svarbias valstybės funkcijas, vykdyti.

Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 2 straipsnio 8 (buvusioje 7) dalyje tikslinama neginkluoto pasipriešinimo šaulio sąvoka. Siūloma papildyti ir numatyti, kad neginkluoto pasipriešinimo šaulys yra tas, kuris netarnauja ir LŠS specializuotuose vienetuose ir teikia neginkluotą pagalbą ginkluotosioms pajėgoms, valstybės ir savivaldybių institucijoms. Atitinkamai Įstatymo projekto 5 straipsniu keičiamame LŠS įstatymo 9 straipsnyje patikslinama 3 dalis. Šiais pakeitimais sudaromos sąlygos neginkluoto pilietinio pasipriešinimo šaulius kryptingai rengti ir esant poreikiui pasitelkti atitinkamoms pagalbos užduotims.

Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 2 straipsnio 9 (buvusioje 8) dalyje tikslinama šaulio specialiosios tarnybos sąvoka ir numatoma, kad pagalbos savivaldybių institucijoms teikimas taip pat priskiriamas specialiajai šaulio tarnybai. Pagalba savivaldybių institucijoms ir bendradarbiavimas su jomis yra vienodai reikšmingas, kaip ir pagalba ir bendradarbiavimas su kitomis valstybės institucijoms (LŠS įstatymo 8 straipsnio 5 punktas ir 9 straipsnio 1 dalies 5, 6 punktai), todėl siekiant nuoseklumo priskirtina specialiajai šaulio tarnybai. Šis pakeitimas užtikrins ir vienodą garantijų, numatytų LŠS įstatymo 49 straipsnio 2 dalyje, taikymą pagalbą tiek valstybės, tiek savivaldybių institucijoms teikiantiems šauliams.

Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 2 straipsnio 12 (buvusioje 11) dalyje siūloma patikslinti šaulių rinktinės sąvoką ir numatyti, kad tai yra LŠS padalinys, organizuojantis ir koordinuojantis LŠS veiklą aukštesniųjų administracinių vienetų centruose ir (ar) kitose aukštesniųjų administracinių vienetų teritorijose.

Siekiant LŠS įstatyme vartojamų sąvokų aiškumo, Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 2 straipsnio naujose 13, 14 ir 16 dalyse aptariama, kad ekstremalioji situacija, ekstremalusis įvykis suprantami taip, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme; ginkluotosios pajėgos, karo padėtis suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Karo padėties įstatyme; kiti karinio bendradarbiavimo renginiai suprantami taip, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos

tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatyme.

Įstatymo projekto 3 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 3 straipsnio 3 dalį siūloma papildyti ir numatyti, kad Karo padėties įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis ginkluotosioms pajėgoms priskirtiems komendantiniams LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetams ir LŠS specializuotiems vienetams taikomi tarnybą kariuomenėje reglamentuojantys statutai. Šiuo pakeitimu užtikrinama, kad karo padėties metu visiems ginkluotosioms pajėgoms priskirtiems LŠS vienetams būtų taikomos vienodos tarnybą ginkluotosiose pajėgose reglamentuojančios teisės aktų nuostatos.

Įstatymo projekto 4 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje siūloma panaikinti LŠS vadui numatyta prievolė, kai jis neturi galimybės atstovauti LŠS asmeniškai, gauti LŠS Centro valdybos pritarimą, kai norima suteikti įgaliojimus LŠS vado pavaduotojams ar rinktinių vadams. Šiuo pakeitimu atsisakoma perteklinių, nepagrįstų reikalavimų, kartu sudarant sąlygas operatyviau priimti sprendimus dėl įgaliojimų suteikimo.

Įstatymo projekto 5 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 2 punkte numatoma, kad LŠS vado sudaryti LŠS specializuoti vienetai Karo padėties įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis gali būti priskiriami ginkluotosioms pajėgoms ir vykdyti ginkluotos gynybos plane numatytas užduotis. Šiuo pakeitimu nustatoma LŠS specializuotų vienetų priskyrimo ginkluotosioms pajėgoms tvarka, atitinkanti Karo padėties įstatyme nustatyta tvarką, pagal kurią ginkluotosioms pajėgoms priskiriami koviniai asmenų ir jų organizacijų ginkluoto pasipriešinimo vienetai.

Įstatymo projekto 5 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje numatoma, kad karo padėties ar ginkluotos gynybos nuo agresijos (karo) metu ginkluotosioms pajėgoms nepriskirti LŠS specializuoti vienetai ar šių vienetų šauliai teikia pagalbą valstybės ir savivaldybių institucijoms užtikrinant gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymą valstybės ar savivaldybių institucijų prašymu ir LŠS vado sprendimu, priimamu nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas nuo prašymo gavimo. Jei nėra galimybės pagalbą suteikti visoms prašymus pateikusioms institucijoms, pagalba teikiama atsižvelgiant į LŠS specializuotų vienetų kompetenciją ir Valstybės mobilizacijos operacijų centro sprendimus. Šiuo pakeitimu bus nustatytos ginkluotosioms pajėgoms nepriskirtų LŠS specializuotų vienetų funkcijos.

Įstatymo projekto 6 straipsnio 1 dalimi keičiamoje LŠS įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje atsisakoma nuostatos, kad Vyriausybė apdovanoja LŠS vado pavaduotojus pinigėmis premijomis. Šiuo LŠS įstatymo pakeitimu siekiama nustatyti vienodą LŠS vadui pavaldžių šaulių apdovanojimo pinigėmis premijomis tvarką, numatant, kad ir LŠS vadui pavaldžius jo pavaduotojas pinigėmis premijomis apdovanoja jų tarnybą vertinantis asmuo, t. y. LŠS vadas. Atitinkamai Įstatymo projekto 17 straipsnio 5 dalimi yra patikslinamas ir LŠS įstatymo 30 straipsnio 13 dalies 11 punktas, Įstatymo projekto 26 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 50 straipsnio 7 (buvusi 8) dalis.

Įstatymo projekto 7 straipsnio 1 dalimi keičiamo LŠS įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje, siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, taip pat atsižvelgiant į tai, kad LŠS vadas pavaldus krašto apsaugos

ministrui, ir į tai, kad darbo sutartis su LŠS vadu ir jo pavadootojais sudaro Krašto apsaugos ministerija, siūloma numatyti, kad LŠS vado ir jo pavadootojų pareigybių aprašymus tvirtina krašto apsaugos ministras.

Įstatymo projekto 7 straipsnio 2 dalimi keičiamo LŠS įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti, kad iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, skirtų LŠS veiklai finansuoti, LŠS vadui, jo pavadootojams, rinktinių vadams, rinktinių vadų pavadootojams ir mokymų centro viršininkui ir kitiems nuolatinės šaulio tarnybos pareigas, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė, einantiems šauliams mokamos materialinės pašalpos, taip pat nustatyti, kad LŠS vado pavadootojams, rinktinių vadams, rinktinių vadų pavadootojams ir mokymų centro viršininkui, kurie nėra profesinės karo tarnybos kariai, ir kitiems nuolatinės šaulio tarnybos pareigas, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė, einantiems šauliams mokamas darbo užmokestis. Įtvirtinus šią nuostatą, vietoj iki šiol numatytos pareiginės algos ir priemokų bus numatytas darbo užmokestis, kuri, vadovaujantis Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nuostatomis, sudarytų pareiginė alga, priemokos, piniginės išmokos už atliktą darbą, mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, kintamoji dalis, jeigu ji numatyta darbo apmokėjimo sistemoje. Siūlomais pakeitimais siekiama užtikrinti, kad pagal darbo sutartis dirbantiems šauliams būtų taikomos tokios pat darbo užmokesčio sudedamosios dalys, kokios taikomos biudžetinių įstaigų darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis.

Atsižvelgiant į tai, kad valstybės ir savivaldybių turto perdavimo klausimai reglamentuojami LŠS įstatymo 58 straipsnyje, Įstatymo projekto 7 straipsnio 3 dalimi siūloma LŠS įstatymo 13 straipsnio 5 dalį pripažinti netekusia galios.

Įstatymo projekto 8 straipsnio 1 dalimi keičiamo LŠS įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje siūloma atsisakyti nuostatos, kad kariuomenėje gali būti saugoma tik Vyriausybės sprendimu perduota karinė įranga. Atsižvelgiant į tai, kad LŠS karinę įrangą gali įsigyti ir pati, bei siekiant užtikrinti visapusišką LŠS ir kariuomenės bendradarbiavimą bei pagalbą, šis pakeitimas sudarys galimybę karinėse teritorijose saugoti ir kitais būdais LŠS įsigytą ir valdomą karinę įrangą.

Siekiant užtikrinti visapusišką kariuomenės ir LŠS sąveiką bei sudaryti sąlygas LŠS, rengiantis ginkluotai gynybai, naudoti kariuomenės turimą įrangą ir techniką, kuri būtų naudojama ir karo metu aktyvavus ginkluotąsias pajėgas, Įstatymo projekto 8 straipsnio 2 dalimi keičiamo LŠS įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti, kad LŠS veiklai vykdyti gali būti naudojamos kariuomenės patikėjimo teise valdomos mokymo priemonės, įranga ir technika. Taip pat siūloma nustatyti, kad mokymų, pratybų ar kitų renginių metu šauliai kariuomenės vado nustatyta tvarka ir sąlygomis galės būti maitinami maitinimą organizuojančiuose kariuomenės padaliniuose, maitinimo išlaidas apmokant iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, skirtų LŠS veiklai finansuoti.

Siekiant užtikrinti visapusišką bendradarbiavimą, Įstatymo projekto 10 straipsniu naujai papildomoje LŠS įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje numatoma galimybė LŠS turta neatlygintinai

saugoti vidaus reikalų sistemos statutinių įstaigų patikėjimo teise valdomuose nekilnojamojo turto objektuose statutinės įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui priėmus sprendimą. Sprendime bus nurodomas saugoti priimamas turtas, turto saugojimo vieta, terminas, asmuo, įgaliotas pasirašyti pasaugos sutartį ir turto priėmimo-perdavimo akta.

Įstatymo projekto 11 straipsniu keičiamame LŠS įstatymo 19 straipsnyje tikslinamos nuostatos ir siūloma nustatyti LŠS pagalbos teikimą krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams, o ne tik civilinės saugos pajėgoms. Tokios nuostatos suteiks LŠS galimybę teikti paramą daugiau valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų, o vartojamos sąvokos atitiks Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme vartojamas sąvokas. Atitinkamai Įstatymo projekto 5 straipsniu patikslinama LŠS įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostata, Įstatymo projekto 6 straipsnio 3 dalimi patikslinama LŠS įstatymo 12 straipsnio 6 dalies nuostata, Įstatymo projekto 9 straipsniu patikslinama LŠS įstatymo 15 straipsnio 3 dalies nuostata, Įstatymo projekto 19 straipsnio 1 dalimi patikslinama LŠS įstatymo 34 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostata, Įstatymo projekto 17 straipsnio 1 dalimi patikslinama LŠS įstatymo 30 straipsnio 13 dalies 4 punkto nuostata, Įstatymo projekto 23 straipsniu patikslinamos LŠS įstatymo 42 straipsnio nuostatos.

Įstatymo projekto 12 straipsniu keičiamame LŠS įstatymo 22 straipsnyje siūloma numatyti, kad Užsienio reikalų ministerija padeda užmegzti ir palaikyti ryšius su LŠS giminingomis užsienio valstybių organizacijomis. Užsienio reikalų ministerijos parama padės LŠS bendradarbiauti su panašias funkcijas vykdančiomis užsienio valstybių organizacijomis ir pasitelkti jų patirtį, vykdam LŠS priskirtas funkcijas.

Įstatymo projekto 13 straipsniu keičiamame LŠS įstatymo 24 straipsnyje siūloma numatyti, kad ne tik jaunieji šauliai, šauliai, tarnaujantys LŠS koviniuose būriuose, LŠS vado sudarytuose LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetuose, bet ir ginkluotosioms pajėgoms priskirtuose LŠS specializuotuose vienetuose, nebus pasitelkiami karo padėties metu padėti savivaldybės administracijos direktoriui ar karo komendantui, nes jie bus ginkluotųjų pajėgų dalis ir vykdys ginkluotos gynybos užduotis.

Įstatymo projekto 14 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje numatoma, kad LŠS sudaro ne tik LŠS centrinės institucijos, šaulių rinktinės ir jų padaliniai, mokymų centras, bet ir LŠS vadui tiesiogiai pavaldūs padaliniai. Šie padaliniai steigiami LŠS veiklai koordinuoti (ryšiams su šaulių rinktinėmis organizuoti, LŠS štabo apsaugai ir pan.) ir sudaromi iš šaulių, kurie veikia visuomeniniais pagrindais. Keičiamo LŠS įstatymo 27 straipsnio 5 (po pakeitimų 3) dalyje siūloma nustatyti, kad pagrindinėms šaulių kategorijoms būtų priskirti ir LŠS specializuoti vienetai. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad LŠS padalinių veikla reglamentuojama atskiruose LŠS įstatymo straipsniuose, kaip perteklinių nuostatų atsisakoma LŠS įstatymo 27 straipsnio 2, 4 ir 6 dalių.

Įstatymo projekto 15 straipsniu siūloma atsisakyti LŠS įstatymo 28 straipsnio 2 dalies nuostatos, numatančios patariamųjų ir pagalbinių institucijų steigimą, kaip perteklinės, ne įstatymo

lygmens nuostatos, susijusios su LŠS vidaus darbo organizavimo klausimais, nustatomais LŠS statute.

Įstatymo projekto 16 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje siūloma numatyti, kad šauliams, kurie yra paskirti į rinktinių štabus ar LŠS vadui tiesiogiai pavaldžius padalinius, būtų sudaryta galimybė būti išrinktiems į LŠS suvažiavimą.

Įstatymo projekto 16 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 29 straipsnio 5 dalį siūloma papildyti 2 punktu ir numatyti, kad LŠS suvažiavime LŠS vado teikimu, suderintu su LŠS veikos koordinavimo taryba ir pritarus krašto apsaugos ministrui, svarstomas ir tvirtinamas šaulių rinktinių skaičius ir šaulių rinktinių pavadinimai. Atsižvelgiant į tai, kad šaulių rinktinių skaičiaus keitimas reikalauja papildomų lėšų, šio klausimo suderinimas yra tikslingas su subjektais, svarstančiais LŠS veiklos kryptių ir prioritetų, finansavimo, sąveikos su valstybės institucijomis ir kitus strateginius klausimus bei valdančiais atitinkamus valstybės biudžeto asignavimus.

Įstatymo projekto 16 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 29 straipsnio 5 dalies 9 (po pakeitimų 10) punkte atliekamas tikslinamojo pobūdžio pataisymas, kuriuo siūloma numatyti, kad dėl LŠS suvažiavime svarstomų LŠS aktualių klausimų priimami sprendimai.

Įstatymo projekto 17 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 30 straipsnio 13 dalį siūloma papildyti nauju 8 punktu ir numatyti, kad LŠS vadas LŠS Centro valdybos pritarimu tvirtina LŠS vadui tiesiogiai pavaldžių padalinių skaičių ir pavadinimus. Įstatymo pakeitimu siekiama užtikrinti priimamų sprendimų objektyvumą nustatant, kad sprendimas gali būti priimtas gavus kolegialios LŠS centrinės institucijos pritarimą.

Atsižvelgiant į didėjantį LŠS narių skaičių ir siekiant užtikrinti platesnį LŠS visuomenės atstovavimą, Įstatymo projekto 18 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje siūloma numatyti, kad ne 9, bet 10 LŠS Centro valdybos narių ir jų pavaduotojus renka LŠS suvažiavimas slaptu balsavimu. Taip pat, siekiant užtikrinti platesnį LŠS visuomenės dalyvavimą ir atstovavimą sprendžiant LŠS reikšmingus klausimus, naujai papildomame LŠS įstatymo 31 straipsnio 5 dalies 2 punkte siūloma nustatyti, kad LŠS Centro valdyba teikia siūlymus dėl LŠS veikla reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo bei išvadas dėl šių teisės aktų pakeitimo, o pagal naujai papildomą LŠS įstatymo 31 straipsnio 5 dalies 9 punktą išreiškia pritarimą ar nepritarimą LŠS vadui dėl jam tiesiogiai pavaldžių padalinių skaičiaus ir pavadinimų tvirtinimo.

Įstatymo projekto 19 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 34 straipsnio 5 dalyje siūloma atsisakyti neaiškios nuostatos „mokymų centras (...) gali turėti tiesiogiai pavaldžius centro darbuotojus prie rinktinių“. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad naujai papildomame LŠS įstatymo 30 straipsnio 13 dalies 9 punkte numatyta, kad mokymų centro padalinius steigia LŠS vadas LŠS Centro valdybos pritarimu, atitinkamai atsisakoma LŠS įstatymo 34 straipsnio 5 dalies nuostatos, numančios, kad mokymų centro filialų steigimo tvarką nustato LŠS vadas.

Įstatymo projekto 20 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 35 straipsnio 3 dalies naujuose 8-16 punktuose numatyta, kad šauliais negali būti piliečiai, įgiję ar paaiškęjus, kad jie turi užsienio valstybių, kurių sąrašą, įvertinusi Nacionalinio saugumo strategijoje ir kituose planavimo dokumentuose apibrėžtus rizikos veiksnius, pavojus ir grėsmes nacionaliniam saugumui, taip pat kitų nacionalinio saugumo užtikrinimo subjektų šiuo tikslu priimtus sprendimus ar suteiktą informaciją, tvirtina Vyriausybė, pilietybę; bendradarbiaujantys ar bendradarbiavę, palaikantys ar palaikę ryšius su užsienio valstybių žvalgybos ar saugumo tarnybomis arba su asmenimis, bendradarbiaujančiais ar palaikančiais ryšius su užsienio valstybių žvalgybos ar saugumo tarnybomis, jeigu toks bendradarbiavimas ar ryšių palaikymas kelia grėsmę LŠS veiklos saugumui; palaikantys ar per pastaruosius 5 metus palaikę ryšius su asmeniu, turinčiu neišnykusį ar nepanaikintą teistumą už nusikalstamą veiką, padarytą organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo, arba asmeniu, kuriam taikomos organizuoto nusikalstamumo prevencijos priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo prevencijos įstatymą, jeigu tokių ryšių palaikymas kelia grėsmę LŠS veiklos saugumui; dalyvaujantys ar dalyvavę teroristinės organizacijos ar teroristinės grupės veikloje arba palaikantys ar palaikę ryšius su asmeniu, priklausančiu teroristinei organizacijai ar teroristinei grupei; dalyvaujantys ar per pastaruosius 5 metus dalyvavę neregistruoto judėjimo veikloje, jeigu toks dalyvavimas kelia grėsmę LŠS veiklos saugumui; kuriems taikomos ar per pastaruosius 5 metus buvo taikytos organizuoto nusikalstamumo prevencijos priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo prevencijos įstatymą; raginantys pažeisti Lietuvos valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą, konstitucinę santvarką ir (arba) remiantys judėjimus, kurie ragina šiuos valstybės interesus pažeisti; turintys psichinės veiklos sutrikimų, dėl kurių galėtų kilti grėsmė šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytų LŠS tikslų įgyvendinimui. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija tvirtina psichinės veiklos sutrikimų, dėl kurių galėtų kilti grėsmė šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytų LŠS tikslų įgyvendinimui, sąrašą; kai Valstybės saugumo departamentas ar šio straipsnio 8 dalyje nurodytos Vyriausybės įgaliotos institucijos konstatuoja kitas aplinkybes, dėl kurių asmuo kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams ir negali tapti šauliu.

Minėti kriterijai nebūtų taikomi nepilnamečiams šauliams, kadangi jie nėra betarpiškai susiję su KAS ir ginkluotosiomis pajėgomis, su pasirengimu ginkluotam ir neginkluotam pasipriešinimui (įskaitant dalyvavimą pratybose ar mokymuose kartu su Lietuvos kariuomene ir kitomis valstybės institucijomis, pvz., VSAT, Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos ir pan.), nedalyvauja teikiant paramą valstybės institucijoms (pvz., VSAT, policijai) vykdant joms pavestas užduotis (pvz., valstybės sienos apsaugos funkcija, viešojo saugumo užtikrinimas ir pan.), nevykdo dalies Lietuvos kariuomenės bei KAS objektų apsaugos, neturi teisės įsigyti ginklų, o paskelbus karo padėtį netaptų integralia ginkluotųjų pajėgų dalimi. Jaunieji šauliai nesupažindinami su jautria informacija, susijusia su valstybės institucijų veikla, personalu, veiklos metodais ir procedūromis, naudojama įranga,

ginkluote, infrastruktūra ir pan. Atsižvelgiant į visa tai, nepilnamečių asmenų tikrinimas pagal naujai papildomus kriterijus nebūtų tikslingas ir sukurtų neproporcingai didelę administracinę našta LŠS, institucijoms, į kurias būtų kreipiamasi informacijos, taip pat jų tėvams ar globėjams.

Taip pat Įstatymo projekto 20 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 35 straipsnio 8 dalyje nustatoma, kad šio straipsnio 3 dalies 9, 10, 11, 12, 14 ir 16 punktuose nurodytą informaciją apie pilnamečius asmenis Vyriausybės nustatyta tvarka LŠS teikia Valstybės saugumo departamentas ir Vyriausybės įgaliotos institucijos. Šio straipsnio 3 dalies 15 punkte nurodytą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus, išduotus kompetentingų institucijų, pristato patys asmenys, pretenduojantys tapti šauliais.

Įstatymo projekto 20 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 35 straipsnio 9 dalyje siūloma numatyti, kad LŠS įstatymui įgyvendinti reikalingus šaulių asmens duomenis LŠS tvarko LŠS informacinėje sistemoje LŠS vado nustatyta tvarka ir juos teikia į Krašto apsaugos ministerijos įsteigtą informacinę sistemą ar įslaptintos informacijos ryšių ir informacinę sistemą. LŠS informacinės sistemos naudojamos šaulių asmens duomenims tvarkyti. Jų steigimo, kūrimo, atnaujinimo, pertvarkymo ir likvidavimo bei duomenų teikimo į Krašto apsaugos ministerijos įsteigtą informacinę sistemą ar įslaptintos informacijos ryšių ir informacinę sistemą tvarką nustato krašto apsaugos ministras. LŠS naudojamoms informacinėms sistemoms netaikomas Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas. LŠS naudojamos informacinės sistemos neatitinka Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme įtvirtintos informacinės sistemos sąvokos, be to, pagal šiame įstatyme įtvirtintus apibrėžimus LŠS negalėtų būti laikoma nei informacinės sistemos tvarkytoja, nei valdytoja, kadangi LŠS naudojamos informacinės sistemos nėra skirtos valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos, kito viešojo administravimo subjekto, viešosios įstaigos ar valstybės valdomos įmonės veiklos procesams skaitmenizuoti, duomenims tvarkyti ir (ar) administracinėms ar viešosioms paslaugoms teikti elektroniniu būdu. Atsižvelgiant į tai, LŠS naudojamos informacinės sistemos nėra steigiamos ir kuriamos vadovaujantis Vyriausybės nustatyta informacinių sistemų steigimo, kūrimo, atnaujinimo, pertvarkymo ir likvidavimo tvarka. LŠS glaudus bendradarbiavimas su KAS, krašto apsaugos ministro sprendimu šauliams suteikiamos teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija administravimas, kartu su Lietuvos kariuomene organizuojamos ir vykdomos pratybos, karo metu numatytas LŠS dalyvavimas valstybės ginkluotoje gynyboje ir pilietiniame pasipriešinime lemia poreikį keistis LŠS narių asmens duomenimis tarp LŠS informacinių sistemų ir Krašto apsaugos ministerijos įsteigtų informacinių sistemų ar įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų. Kuriant duomenų teikimui reikalingas sąsajas tarp minėtų sistemų, ypač svarbu užtikrinti Krašto apsaugos ministerijos valdomų duomenų saugumą. Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, Įstatymo projektu keičiamoje Įstatymo 35 straipsnio 9 dalyje ir siūloma nustatyti, kad LŠS informacinės sistemos, naudojamos šaulių asmens duomenims tvarkyti, steigimo, kūrimo, atnaujinimo, pertvarkymo ir likvidavimo tvarką bei duomenų teikimo į Krašto apsaugos ministerijos įsteigtą informacinę sistemą

ar išlaptintos informacijos ryšių ir informacinę sistema reikalavimus nustatytų krašto apsaugos ministras.

Siekiant įstatymo lygmenyje nedetalizuoti darbo organizavimo klausimų ir palikti LŠS vadui diskreciją spręsti dėl darbų organizavimo, Įstatymo projekto 21 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 39 straipsnio 8 dalyje numatoma, kad bazinį šaulio įgūdžių kursą organizuoja ne LŠS vadas, o LŠS.

Įstatymo projekto 22 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 40 straipsnyje numatoma, kad LŠS įstatymo 40 straipsnyje LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetams nustatyti reikalavimai taikomi ir atliekant šaulio tarnybą specializuotuose vienetuose.

Įstatymo projekto 24 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 46 straipsnio 2 dalį siūloma papildyti 12 punktu ir numatyti, kad šiurkščiu šaulių drausminiu nusižengimu būtų laikomas ir Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 21¹ straipsnyje nurodyto apribojimo pažeidimas (2024 m. spalio 3 d. Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 2, 6, 7, 12, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 35, 36, 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21¹ straipsniu įstatymas Nr. XIV-3006). Šiuo pakeitimu siekiama užkardyti galimas rizikas, kurias kelia vykimas į grėsmę nacionaliniam saugumui keliančias valstybes.

Įstatymo projekto 25 straipsnio 1 dalimi keičiamoje LŠS įstatymo 49 straipsnio 4 dalyje patikslinama, kad šaulius, kurie dalyvauja bendrose karinių vienetų ir LŠS padalinių pratybose, karinių vienetų kovinio parengimo pratybose, aprūpinant maistu pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytas karių fiziologines mitybos normas, maitinimo išlaidos apmokamos iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, skirtų LŠS veiklai finansuoti.

Siekiant gerinti šauliams taikomas socialines garantijas, Įstatymo projekto 25 straipsnio 2 dalimi papildomoje LŠS įstatymo 49 straipsnio 9 dalyje siūloma nustatyti, kad šauliams, kurių materialinė būklė sunki dėl jų pačių ligos, artimųjų giminaičių, tėvių, įvaikių, įbrolių, įseserių, sutuoktinio, partnerio, sugyventinio, taip pat sutuoktinio, partnerio, sugyventinio tėvų (tėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių) bei išlaikytinių, kurių globėju ar rūpintoju yra paskirtas šaulys, ligos ar mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, jų rašytiniu prašymu gali būti skiriama iki 5 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių pašalpa. Pašalpa šauliui nemokama, jeigu jis turi teisę gauti materialinę pašalpa kitų teisės aktų, reglamentuojančių tokios pačios paskirties pašalpų ar materialinės pagalbos skyrimą, nustatyta tvarka.

Įstatymo projekto 26 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 50 straipsnio 2 dalyje panaikinamas reikalavimas mokymų centro viršininkui turėti magistro kvalifikacinį laipsnį arba kvalifikaciją, įgyjamą baigus vientisąsias studijas, ir sukurta teisė pretenduoti tapti mokymų centro viršininku turint aukštąjį universitetinį išsilavinimą. Taip pat siūloma numatyti, kad LŠS vado pavaduotojais ir rinktinių vadais galės būti skiriami šauliai, įgiję pagrindinį karinį parengtumą arba baigę bazinį šaulio įgūdžių kursą. Visais atvejais nustatytas privalomas pagrindinio karinio parengtumo reikalavimas nėra pagrįstas ir tikslingas, nes LŠS vado pavaduotojo,

rinktinių vadų ir jų pavaduotojų, koordinuojančių jaunujų šaulių veiklą, kompetencijai užtikrinti yra pakankamas bazinis šaulio įgūdžių kursas. Pareigybėms, kurias užimantys šauliai vykdys šaulių karinį rengimą, bus taikomas pagrindinio karinio parengtumo reikalavimas, įgytas baigus karininkų ar puskarininkų rengimo mokymo įstaigas, o konkretūs reikalavimai, atsižvelgiant į vykdomų funkcijų pobūdį, bus nustatomi pareigybių aprašymuose. Taip pat nustatoma, kad LŠS vado pavaduotojo, rinktinės vado ir mokymų centro viršininko, kurie nėra profesinės karo tarnybos kariai, kadencijų skaičius neribojamas (analogiškas reguliavimas, numatęs galimybę tą patį asmenį skirti į atitinkamas pareigas antrą ir kitus kartus, šiuo metu buvo nustatytas 50 straipsnio 6 dalyje, kurios atsisakoma).

Siekiant užtikrinti vienodą pagal darbo sutartis dirbančių asmenų apmokėjimo sistemą, Įstatymo projekto 26 straipsniu siūlomais LŠS įstatymo 50 straipsnio 6, 7 ir 10 dalių pakeitimais numatoma, kad LŠS vado pavaduotojo, rinktinės vado, jo pavaduotojo ir mokymų centro viršininko, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokestis nebebūtų siejamas su karių tarnybiniu atlyginimu, o būtų nustatomas *mutatis mutandis* vadovaujantis Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nuostatomis. Taip bus užtikrinta, kad valstybės biudžeto lėšomis finansuojamoms LŠS pareigybėms, kurias užima pagal darbo sutartis dirbantys šauliai, būtų taikomas toks pat darbo apmokėjimas, koks taikomas biudžetinių įstaigų darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis.

Įstatymo projekto 26 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 50 straipsnio 7 (po pakeitimų 6) dalyje siūloma numatyti, kad LŠS rinktinės vado pavaduotojo pareigybės aprašymą tvirtina LŠS vadas LŠS Centro valdybos pritarimu. Siekiant aiškumo nustatoma, kad LŠS rinktinės vado pavaduotojo kadencijų skaičius neribojamas (analogiškas reguliavimas, numatęs galimybę tą patį asmenį skirti į atitinkamas pareigas antrą ir kitus kartus, šiuo metu buvo numatytas LŠS įstatymo 50 straipsnio 7 dalies tekste, kurio atsisakoma).

Įstatymo projekto 26 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 50 straipsnio naujoje 8 dalyje siūloma nustatyti, kad LŠS vadas galės apdovanoti premijomis kitas nuolatinės šaulio tarnybos pareigas, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė, einančius šaulius. Tokia nuostata bus užtikrinamas minėtų asmenų skatinimas už asmeninį išskirtinį indelį, atlikus darbą, vykdomą veiklą ar pasiektus veiklos rezultatus.

Atsižvelgiant į tai, kad galiojančiame LŠS įstatyme nebuvo aptarta, ir siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir nuoseklumo, Įstatymo projekto 26 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 50 straipsnio 9 dalyje siūloma nustatyti, kad LŠS rinktinių vadų ir mokymų centro viršininko pareigybių aprašymus tvirtina LŠS vadas LŠS Centro valdybos pritarimu.

Įstatymo projekto 26 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 50 straipsnio 10 dalyje siūloma nustatyti, kad kitų, ne LŠS vado pavaduotojo, rinktinės vado ar rinktinės vado pavaduotojo, nuolatinės šaulio tarnybos pareigų, kurias einantiems šauliams darbo užmokestis mokamas iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, skirtų LŠS veiklai finansuoti, sąrašas, prieš jį tvirtinant Vyriausybei, LŠS Centro valdybos pritarimu LŠS vado teikimu turi būti suderintas su krašto apsaugos

ministru, kuris yra Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų valdytojas.

Įstatymo projekto 27 straipsniu keičiamame LŠS įstatymo 52 straipsnyje reglamentuojamas visų šaulių asmens duomenų tvarkymas, atsisakant skirtingų šaulių grupių asmens duomenų tvarkymo reglamentavimo atskiruose straipsniuose (atitinkamai Įstatymo projekto 28 straipsniu pripažįstamas netekusiu galios LŠS įstatymo 53 straipsnis).

Atsižvelgiant į 1989 m. Vaiko teisių konvenciją ir 1989 m. Vaiko teisių konvencijos 2000 m. fakultatyvinį protokolą dėl vaikų dalyvavimo ginkluotuose konfliktuose, kuriuo, be kitų nuostatų, siekiama apriboti jaunesnių kaip 18 m. asmenų tiesioginį dalyvavimą karo veiksmuose, Įstatymo projekto 29 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 54 straipsnio 1 dalyje numatomas draudimas jaunuosius šaulius skirti atlikti šaulio tarnybą į komendantinius LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetus ir LŠS specializuotus vienetus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo nuostatomis, LŠS yra valstybės remiama ir padedanti užtikrinti nacionalinį saugumą ir gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimą savanoriška ir savaveiksmė sukarinta asociacija, veikianti pagal specialų įstatymą ir savo statutą. Įvedus karo padėtį ar ginkluotos gynybos nuo agresijos (karo) metu į ginkluotųjų pajėgų sudėtį įeina ir LŠS koviniai būriai. Valstybės institucijos yra įpareigosotos didinti LŠS integraciją į valstybės nacionalinio saugumo ir gynybos sistemą, stiprinti jos ir jos narių pasirengimą dalyvauti ginkluotoje valstybės gynyboje ir remti jos pastangas organizuoti ir koordinuoti neginkluotą gynybą bei nesmurtinį pilietinį pasipriešinimą, remti jos vykdomą pilietinį ir patriotinį ugdymą (Nacionalinio saugumo strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“, 34.8 p.). Šiuo tikslu būtina užtikrinti tinkamą LŠS aprūpinimą būtinomis priemonėmis LŠS įstatyme įtvirtintoms funkcijoms vykdyti. Atsižvelgiant į tai ir į LŠS keliamus tikslus ir uždavinius, Įstatymo projekto 30 straipsniu siūlomais LŠS įstatymo 58 straipsnio pakeitimais siekiama supaprastinti valstybės turto perdavimo procesus:

1. Sprendimus dėl valstybės turto, reikalingo LŠS įstatymo 8 straipsnyje numatytiems LŠS uždaviniams įgyvendinti, perdavimo LŠS valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise priimtų turto valdytojais (šiuo metu sprendimus priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė). Taip siekiama paspartinti turto perdavimo procesą ir sumažinti administracinę naštą valstybės institucijoms. Pažymėtina, kad turto perdavimas bus vykdomas bendra Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Sprendimus dėl valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais LŠS uždaviniams įgyvendinti taip pat priimtų turto valdytojais (šiuo metu sprendimus priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos).

Atsižvelgiant į šiuos siūlymus, atitinkamai patikslinama ir LŠS įstatymo 58 straipsnio 4 (buvusi 5) dalis ir numatoma, kad, turto valdytojui priėmus sprendimą perduoti turta šio straipsnio 2 dalyje

nurodytu atveju, turtas perduodamas pagal turto perdavimo-priėmimo akta.

Siekiant užtikrinti, kad LŠS tiek patikėjimo, tiek panaudos pagrindais perduotas valstybės ar savivaldybių turtas būtų naudojamas tik LŠS funkcijoms vykdyti, atitinkamai patikslinama LŠS įstatymo 58 straipsnio 6 (buvusi 7) dalis.

Siūloma, kad teikiamas Įstatymo projektas įsigaliotų 2025 m. sausio 1 d., kad Vyriausybė, krašto apsaugos ministras, kariuomenės vadas ir LŠS vadas spėtų pasirengti LŠS įstatymo pakeitimo įgyvendinimui ir parengtų reikiamus teisės aktus. Taip pat siūloma numatyti, kad Įstatymo projekto 20 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 35 straipsnio 3 dalies 8–16 punktuose nustatyti nauji reikalavimai būtų taikomi ir iki 2025 m. sausio 1 d. į LŠS priimtiems šauliams. Į LŠS iki 2025 m. sausio 1 d. priimti šauliai dėl atitikties Įstatymo projekto 20 straipsniu keičiamo LŠS įstatymo 35 straipsnio 3 dalies 8–16 punktuose nustatytiems reikalavimams turės būti patikrinti iki 2027 m. liepos 1 d.

Siekiant užtikrinti asmens teisėtą interesų apsaugą, Įstatymo projekto 31 straipsnio 4 dalyje siūloma numatyti, kad, įsigaliojus šiam įstatymui, LŠS vado pavaduotojui, rinktinės vadui, rinktinės vado pavaduotojui, mokymų centro viršininkui mokamos pareiginės algos dydis, perskaičiuojamas taikant Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nuostatas, negali būti mažesnis, nei buvo nustatytas iki Įstatymo projekto įsigaliojimo.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma. Priešingai – būtų sudarytos sąlygos specializuoti LŠS pajėgumus, atsirastų galimybės mokėti didesnius atlyginimus nuolatinės šaulio tarnybos pareigas einantiems šauliams ir palengvintas bendradarbiavimas su Lietuvos kariuomene, taip pat būtų sudarytos sąlygos LŠS vadui operatyviau priimti sprendimus aktualiais klausimais.

Priėmus Įstatymo projektą būtų sudarytos sąlygos efektyviai ir greitai aprūpinti LŠS funkcijoms vykdyti būtinu turtu, kitomis priemonėmis.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą: kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymo projektą, galiojančių teisės aktų keisti ar panaikinti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Keičiamos sąvokos bei jas įvardijantys terminai yra įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti iki 2024 m. gruodžio 31 d.:

1. Vyriausybė turės priimti: Lietuvos Respublikos Vyriausybės „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. kovo 22 d. nutarimo Nr. 181 „Dėl Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (turės būti pakeistas LŠS statutas, LŠS vado, jo pavaduotojų, rinktinių vadų, rinktinių vadų pavaduotojų, Mokymų ir nekinetinių operacijų centro viršininko tarnybos vertinimo tvarkos aprašas, turės būti nustatyta informacijos apie pilnamečius asmenis, siekiančius tapti šauliais, teikimo LŠS, siekiant įvertinti jų atitiktį nustatytiems reikalavimams, tvarka).

2. Krašto apsaugos ministras turės priimti:

2.1. krašto apsaugos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos šaulių sąjungos informacinės sistemos, naudojamos šaulių asmens duomenims tvarkyti, steigimo, kūrimo, atnaujinimo, pertvarkymo, likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą;

2.2. krašto apsaugos ministro įsakymo „Dėl Šaulių asmens duomenų teikimo į Krašto apsaugos ministerijos informacinę sistemą ir šių duomenų tvarkymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projektu siūlomi LŠS įstatymo 13 ir 50 straipsnių pakeitimai bus įgyvendinami iš bendrų LŠS veiklai finansuoti Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų. Įstatymo projektu siūlomiems LŠS įstatymo 13 straipsnio pakeitimams, susijusiems su naujai numatomu materialinių pašalpų mokėjimu (maksimalus pašalpos dydis 2025 m. gali siekti iki 5190 eurų vienam asmeniui), įgyvendinti reikalingų lėšų poreikis priklausys nuo skiriamos materialinės pašalpos dydžio ir gavėjų skaičiaus. Iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų materialinių pašalpų mokėjimas numatomas tik šauliams, nurodytiems LŠS įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje, t. y. LŠS vadui, jo pavaduotojams, rinktinių vadams, jų pavaduotojams, mokymų centro viršininkui, kitas nuolatinės šaulio tarnybos pareigas, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė, einantiems šauliams ir kitiems šauliams (šiuo

metu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. kovo 22 d. nutarimu Nr. 181 patvirtintame sąrašė yra 131 nuolatinės šaulio tarnybos pareigos, kurias einantiems šauliams materialinės pašalpos galėtu būti finansuojamos iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų). Įstatymo projektu siūlomiems LŠS įstatymo 50 straipsnio pakeitimams, susijusiems su naujai numatomu LŠS vado pavaduotojų, rinktinių vadų, jų pavaduotojų ir mokymų centro viršininko darbo apmokėjimo modeliu, įgyvendinti reikalingų lėšų poreikis priklausys nuo šioms pareigoms pagal LŠS darbo apmokėjimo sistemos nuostatas nustatyto darbo užmokesčio dydžio. Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai, susiję su šaulių asmens duomenų tvarkymu LŠS informacinėje sistemoje ir jų teikimu į Krašto apsaugos ministerijos informacinę sistemą, taip pat bus įgyvendinami iš bendrų LŠS veiklai finansuoti skiriamų valstybės biudžeto asignavimų. LŠS informacinė sistema nebus steigiama naujai, o bus modifikuojama jau esanti, konkretus lėšų poreikis priklausys nuo priimtų techninių sprendimų.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas ir sritis

„Lietuvos šaulių sąjunga“, „šauliai“, „neginkluoto pasipriešinimo šauliai“, „LŠS specializuoti vienetai“, „LŠS padaliniai“, „LŠS vadas“, „LŠS vado pavaduotojai“, „LŠS rinktinių vadai“, „LŠS veikla“, „LŠS tikslai“, „LŠS funkcijos“, „vidaus reikalų statutinių įstaigų pagalba LŠS“, „LŠS pagalba civilinės saugos pajėgoms“, „LŠS mokymų centras“, „mokymų centro viršininkas“, „pareiginė alga“, „priemokos“, „premijos“, „materialinės pašalpos“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
